

Πρώην πρόεδρος την ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας Αυστραλίας, απειλεί...

«ΑΝ ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΨΟΥΝ ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΟΙ ΤΑ ΓΛΥΠΤΑ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ, ΘΑ ΠΑΜΕ ΝΑ ΤΑ ΠΑΡΟΥΜΕ!»

Τι αναφέρει σε άρθρο του στην Sydney Morning Herald για τη στάση της Βρετανίας, ο πρόεδρος της Διεθνούς Οργάνωσης για την Επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα, Ντάιβι Χιλ, που έχει διατελέσει πρόεδρος της ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας Αυστραλίας. Γνωστός για τα φιλελληνικά του αισθήματα, περνά μεγάλα χρονικά διαστήματα στο σπίτι που έχει χτίσει στο νησί του Αργοσαρωνικού, τον Πόρο μαζί με τον καλό του φίλο Στέφαν Γκαμάζ.

Για «αδιαλλαξία» της βρετανικής πλευράς να επιστρέψει στην Ελλάδα τα γλυπτά του Παρθενώνα, παρά την κατασκευή του εξαιρετικού Μουσείου της Ακρόπολης για την κατάλληλη στέγασή τους» κάνει λόγο, με άρθρο του στην εφημερίδα «The Sydney Morning Herald», ο πρόεδρος της Διεθνούς Οργάνωσης για την Επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα, David Hill.

Στο άρθρο αναφέρεται η ιστορία της «μεταφοράς των Γλυπτών από τον Παρθενώνα στη Βρετανία, στην ιδιωτική συλλογή του Λόρδου Έλγιν και, εν συνεχεία, της πώλησής τους στο Βρετανικό Μουσείο».

Ο αρθρογράφος σημειώνει ότι «επίκεινται αλλαγές, δεδομένων των νέων κανονισμών της ΟΥΝΕΣΚΟ σε ό,τι αφορά την κλοπή πολιτιστικής περιουσίας» και εξηγεί πως η Ελλάδα «έχει προσφέρει στην ΟΥΝΕΣΚΟ, αιτούμενη διαμεσολάβηση για την επίλυση του θέματος. Εντούτοις, αναμένεται η βρετανική απάντηση, καθώς βασική προϋπόθεση για τη διαδικασία της μεσολάβησης είναι να συναινέσουν και οι δύο πλευρές».

Τονίζεται, δε, ότι η Βρετανία «ως μέλος της ΟΥΝΕΣΚΟ έχει ήδη υπογράψει τη συγκεκριμένη σύμβαση, ως εκ τούτου, θα βρεθεί σε δυσχερή θέση σε περίπτωση άρνησης».

Σε κάθε περίπτωση, υπογραμμίζει ο κ. Hill, «σε οποιαδήποτε διαδικασία διαμεσολάβησης, η Βρετανία δεν έχει να περιμένει καμία υποστήριξη από τα υπόλοιπα μέλη της ΟΥΝΕΣΚΟ, αλλά ούτε και από τη διεθνή κοινότητα συμπεριλαμβανομένης και της Αυστραλίας».

David Hill: «Θα πάμε να τα πάρουμε!»

Ο αυστραλός πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής για την Επανάσταση των Γλυπτών του Παρθενώνα μιλάει για την αναθέρμανση της υπόθεσης, τα λάθη στην ελληνική διεκδίκηση, την οικονομική διάσταση του θέματος και την εναλλακτική λύση – με πολύ χιούμορ – που έχουν έτοιμη οι συμπατριώτες του «Τα Γλυπτά του Παρθενώνα θα επιστραφούν στην Ελλάδα. Και δεν είναι το Μουσείο Ακρόπολης ο βασικός λόγος. Είναι το ότι πρέπει να διορθωθεί ένα μεγάλο λάθος και στην προσπάθειά της η Ελλάδα να διορθώσει το λάθος αυτό δεν είναι μόνη, αλλά έχει την παγκόσμια υποστήριξη».

Ο τόνος της φωνής του ανθρώπου που υποστηρίζει αυτή την άποψη δεν τρεμοπαίζει, δεν κρύβει ίχνος αμφιβολίας. Είναι σταθερή και σίγουρη. Έχει τη χροιά του ανθρώπου που ξέρει πού πατάει, γνωρίζει ότι κινείται στη σωστή κατεύθυνση, διαθέτει εμπειρία και είναι πεπεισμένος ότι έχει δίκιο.

Και ο Αυσταλός Ντέιβιντ Χιλ - ο πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής για την Επανάσταση των Γλυπτών του Παρθενώνα - δεν είναι διόλου αιθεροβάμων. Έχοντας στο βιογραφικό του διευθυντικές θέσεις από το αυστραλιανό ραδιοτηλεοπτικό δίκτυο έως την Εταιρεία Σιδηροδρόμων και από τις εθνικές αερογραμμές της χώρας του έως την εταιρεία παροχής ύδατος - για να μην αναφερθούμε στο γεγονός ότι έχει ηγηθεί της ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας στην Αυστραλία -, ξέρει καλά τι σημαίνει να πετυχαίνεις στόχους και να διαπραγματεύεσαι υπό αντίξοες συνθήκες.

Βρέθηκε προ ημερών στην Αθήνα, ώστε να προεδρεύσει στη

διεθνή σύσκεψη των εθνικών επιτροπών για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα και μίλησε στα «ΝΕΑ» με αφορμή τη νέα πρωτοβουλία της Ελλάδας, που βγάζει από το τέλμα των τελευταίων ετών το ελληνικό αίτημα: την επίσημη διαμεσολάβηση της UNESCO ώστε να προχωρήσουν οι συζητήσεις με τη βρετανική πλευρά.

«Πάντοτε θέλαμε η ελληνική κυβέρνηση να πάρει την πρωτοβουλία, άλλωστε εμείς μόνο υποστήριξη μπορούμε να προσφέρουμε», εξηγεί ο 67χρονος επιχειρηματίας, που εκτός των άλλων είναι και συγγραφέας ιστορικών βιβλίων με μεγάλη μάστιχα επιτυχία. «Είμαστε πολύ χαρούμενοι για την απόφαση αυτή και δεσμευθήκαμε προς τον ελληνικό υπουργό Πολιτισμού, τον Πάνο Παναγιωτόπουλο, ότι θα του παρέχουμε την πλήρη στήριξή μας».

Σε τι μεταφράζεται η στήριξη αυτή;

«Είναι πολύ νωρίς για να είμαστε πιο ακριβείς για τις κινήσεις μας», λέει ο πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής, στην οποία εντάσσονται οι εθνικές επιτροπές 16 χωρών, από τις Ηνωμένες Πολιτείες έως τη Ρωσία και από τη Βραζιλία έως τη Νέα Ζηλανδία. «Πιστεύω όμως ότι θα επιλέξουμε να προσεγγίσουμε την UNESCO και να δηλώσουμε πως δεν είναι μόνο η Ελλάδα που ζητά τον επαναπατρισμό των Γλυπτών του Παρθενώνα. Η Ελλάδα δεν είναι μόνη. Έχει πολλούς φίλους και παγκόσμια υποστήριξη. Ο Παρθενώνας είναι ένα παγκόσμιο σύμβολο. Δεν πρόκειται για ένα εθνικό αίτημα. Δεν πρόκειται για μια διαμάχη μεταξύ Ελλάδας και Βρετανίας, αλλά αφορά την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά».

Για ποιον λόγο όμως τόσα χρόνια που έχει αναδειχθεί το ζήτημα της επιστροφής των Γλυπτών - ετέθη για πρώτη φορά επίσημα από τη Μελίνα Μερκούρη το 1982 - η Ελλάδα δεν είχε ζητήσει τη διαμεσολάβηση ενός οργανισμού όπως η UNESCO, η οποία μάλιστα έχει ως σύμβολό της τον Παρθενώνα;

«Διότι κι εγώ στο παρελθόν πίστευα ότι το να εμπλέξουμε την UNESCO στο θέμα ήταν χάσιμο χρόνου. Το 2010 όμως άλλαξε ο κανονισμός της και της επιτρέπει να πάρει ενεργό ρόλο διαμεσολαβητή. Η Ελλάδα τώρα πάει το αίτημά της ένα βήμα παρακάτω. Είναι ένας νέος δρόμος», εξηγεί ο Ντέιβιντ Χιλ που ήρθε για πρώτη φορά στην Ελλάδα το 1973 και όταν εν συνεχεία ταξίδεψε στο Λονδίνο και είδε τα Γλυπτά, είπε: «Τι γίνεται σε αυτό το παγωμένο και σκοτεινό μέρος; Αυτό είναι λάθος». Για να αναμειχθεί ενεργά ωστόσο στο θέμα του επαναπατρισμού πέρασαν 20 χρόνια και, όπως διευκρινίζει, δεν σχετίζεται η ανάμειξή του στο ελληνικό αίτημα με το γεγονός ότι αργότερα παντρεύτηκε Ελληνίδα.

Κι αν η Βρετανία αρνηθεί;

«Είναι πολύ δύσκολη η θέση μου. Θεωρώ την ελληνική πρωτοβουλία πολύ σημαντική και προς τη σωστή κατεύθυνση. Αν παρ' όλα αυτά δεν έχει αποτέλεσμα, τότε η Ελλάδα θα πρέπει να επαναξιολογήσει τις εναλλακτικές της λύσεις. Κι αν για τη συγκεκριμένη κίνηση υπάρχει ομοφωνία, για τις εναλλακτικές δεν θα υπάρξει».

Μήπως η δεινή οικονομική κατάσταση της Ελλάδας δεν ευνοήσει την προώθηση του αιτήματος για τον επανα-

Ο Ντέιβιντ Χιλ, πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής για την Επανάσταση των Γλυπτών του Παρθενώνα, φωτογραφίζεται στο Μουσείο Ακρόπολης με φόντο τον Ιερό Βράχο

πατρισμό;

«Οι Βρετανοί κάνουν λάθος. Κι αυτό που μας ενδιαφέρει είναι να διορθώσουμε το λάθος. Δεν έχει σημασία αν η Ελλάδα είναι πλούσια ή φτωχή, αν η οικονομία της είναι ισχυρή ή αδύναμη. Η Ελλάδα έχει το ηθικό δικαίωμα. Προσωπικά θεωρώ ότι αυτή ίσως να είναι ακόμη πιο κατάλληλη στιγμή για να επιστραφούν τα Γλυπτά στην Ελλάδα. Θα ήταν πολύ εμψυχωτικό για τον ελληνικό λαό, διότι υποφέρει πάρα πολύ και τουλάχιστον θα αισθανόταν ότι διορθώθηκε το λάθος που είχε γίνει. Δεν θεωρώ, λοιπόν, τη συγκυρία καλή, αλλά εξαιρετική».

Το θέμα της επιστροφής είναι - κατά τη γνώμη σας - πολιτικό, οικονομικό, ηθικό;

«Τίποτε από όλα αυτά. Είναι θέμα που αφορά την πολιτιστική κληρονομιά. Ολοι συμφωνούν ότι τα Γλυπτά είναι τα πιο σημαντικά έργα τέχνης στον κόσμο που έχουν διασωθεί έως τις ημέρες μας. Γι' αυτό και έχει αναδειχθεί σε επίμαχο το συγκεκριμένο ζήτημα. Επειδή είναι τόσο σημαντικό».

Έχουν γίνει λάθη στο παρελθόν από την Ελλάδα σχετικά με τη διεκδίκηση των Γλυπτών;

Ο Ντέιβιντ Χιλ θα το αρνηθεί. «Ασχολούμαι με το θέμα εδώ και 15 χρόνια και έχω συνεργαστεί με πέντε έλληνες πρωθυπουργούς και έντεκα υπουργούς Πολιτισμού. Άλλοι ήταν καλύτεροι από άλλους. Δεν μπορώ να ασκήσω κριτική στις ελληνικές κυβερνήσεις. Το πρόβλημα είναι οι Βρετανοί, όχι οι Έλληνες. Υπάρχουν πολλοί Έλληνες που θαυμάζω, όπως ο Ευάγγελος Βενιζέλος του οποίου οργάνωσα τις επαφές το 2003 στο Λονδίνο ή ο Γιώργος Παπανδρέου που είχε έρθει στο βρετανικό Κοινοβούλιο το 2000 ως υπουργός Εξωτερικών. Ο Αντώνης Σαμαράς επίσης είναι εκπληκτικός. Τον γνώρισα ως υπουργό Πολιτισμού και τώρα τον συναντώ τακτικά ως Πρωθυπουργό. Είναι πολύ δυνατός. Δεν τον θαυμάζω για την πολιτική του, αλλά ως άνθρωπο. Είναι προσπλωμένος στον στόχο του. Το ίδιο μπορώ να πω και για τον Βενιζέλο. Ο Πάνος Παναγιωτόπουλος επίσης παίρνει πρωτοβουλίες και αυτό μου αρέσει».

Είστε υπέρ μιας ήπιας ή μιας επιθετικής τακτικής διεκδίκησης;

«Τόσο στις κυβερνήσεις όσο και στη Διεθνή Επιτροπή έχουμε ανθρώπους με πιο ήπια προσέγγιση - συνήθως πρώην διπλωμάτες - και άλλους που είναι πιο επιθετικοί, όπως είμαι κι εγώ. Προσωπικά τάσσομαι υπέρ μιας πιο επιθετικής πολιτικής. Ίσως ο όρος επιθετική να μην είναι σωστός, πιο σωστό θα ήταν να λέγαμε πιο δυναμική. Ξέρετε, δεν υπάρχουν και πολλά που μπορούμε να κάνουμε αν η Ελλάδα δεν είναι μαχητική. Γι' αυτό και όλοι επικροτήσαμε την κίνηση προς την UNESCO».

Στο παρελθόν έχει πέσει στο τραπέζι η πρόταση η Βρετανία να επιστρέψει τα Γλυπτά και η Ελλάδα να προσφέρει ως αντίδωρο αντικείμενα που έχει στις αποθήκες της και περιοδικές εκθέσεις...

«Είναι καλή ιδέα. Την είχε καταθέσει ήδη από το 2000 ο Γιώργος Παπανδρέου και την επανέφερε ο Ευάγγελος Βενιζέλος το 2003. Θα μπορούσε να αποδειχθεί επικερδές για το Βρετανικό Μουσείο, διότι τα Γλυπτά του Παρθενώνα ανήκουν στις μόνιμες συλλογές του και δεν χρεώνει τους επισκέπτες για να τα δουν καθώς η είσοδος είναι ελεύθερη. Αν η Ελλάδα τους δανείσει για παράδειγμα τον Ποσειδώνα του Αρτεμίου, θα επιβάλει εισιτήριο και θα έχει κέρδος. Δυστυχώς, όμως, οι Βρετανοί δεν ανοίγουν τα μάτια τους στην ευκαιρία».

Και αν τελικά τα Γλυπτά δεν επιστραφούν στην Ελλάδα μέσω των διαπραγματεύσεων;

«Εμείς στην Αυστραλία έχουμε έτοιμο εναλλακτικό σχέδιο. Θα πάμε να τα πάρουμε!»

>> Το «πρόβλημα» της Μελίνας

«Τα Γλυπτά δεν είναι ξεχωριστά μόνο για την Ελλάδα. Είναι ύψιστα επιτεύγματα του 5ου αι. π.Χ., του Χρυσού Αιώνα του Περικλή», επισημαίνει ο Ντέιβιντ Χιλ. «Και επειδή το Βρετανικό Μουσείο γνωρίζει τη σημασία τους, γι' αυτόν τον λόγο θέλει και να τα κρατήσει. Και ξέρετε ποιος "δημιούργησε πρόβλημα" σε αυτή την υπόθεση; Η Μελίνα Μερκούρη. Διότι η Μελίνα, αυτή η σπουδαία γυναίκα, μας έδειξε πόσο σημαντικά είναι τα Γλυπτά, πόσο πιο σημαντικά από ό,τι νόμιζε και το ίδιο το Βρετανικό Μουσείο ως εκείνη τη στιγμή».